

Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa

(Trọn bộ 24 tập)

Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang

Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm

Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu

Sài Gòn 1998

--- o0o ---

Tập 20

QUYỂN THỨ 496

HỘI THỨ BA

Phẩm

THIỆN HIỆN

Thứ 3 - 15

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước bất khả đắc, thời sau bất khả đắc, thời giữa bất khả đắc. Sắc uẩn cho đến thức uẩn vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên. Nhãn xứ cho đến ý xứ vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên. Sắc xứ cho đến pháp xứ vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên. Nhãn giới cho đến ý giới vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên. Sắc giới cho đến pháp giới vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên. Nhãn thức giới cho đến ý thức giới vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-

ha-tát cũng vô biên. Nhãn xúc cho đến ý xúc vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên. Nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên.

Địa giới cho đến thức giới vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên. Nhân duyên cho đến tăng thượng duyên vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên. Vô minh cho đến lão tử vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên. Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên.

Bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên. Bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên. Tám giải thoát, chín định thứ lớp vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên. Không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên. Năm nhãn, sáu thần thông vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên.

Như Lai mười lực cho đến mười tám pháp Phật bất cộng vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên. Pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả

vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên. Nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên. Tất cả đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên.

Tịnh quán địa cho đến Như Lai địa vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên. Cực hỷ địa cho đến Pháp vân địa vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên. Khổ tập diệt đạo thánh đế vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên.

Nội không cho đến vô tánh tự tánh không vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên. Chơn như cho đến bất tư nghì giới vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên. Đoạn giới cho đến vô vi giới vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên. Thanh văn, Độc giác, Đại thừa vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên.

Lại nữa, bạch Thế Tôn! Tức sắc uẩn cho đến thức uẩn Bồ-tát Ma-ha-tát vô sở hữu bất khả đắc. Là sắc uẩn cho đến thức uẩn Bồ-tát Ma-ha-tát vô sở hữu bất khả đắc. Như vậy cho đến tức Thanh văn, Độc giác, Đại thừa Bồ-tát Ma-ha-tát vô sở hữu bất khả đắc. Là Thanh văn, Độc giác, Đại thừa Bồ-tát Ma-ha-tát vô sở hữu bất khả đắc. Như vậy, bạch Thế Tôn! Tôi đôi đây thấy tất cả pháp đem tất cả

chúng, tất cả xứ, tất cả thời tìm Bồ-tát Ma-ha-tát không thấy đâu hết, trọn chẳng thể được, làm sao khiến tôi đem Bát-nhã Ba-la-mật-đa dạy răn dạy trao các Bồ-tát Ma-ha-tát?

Lại nữa, bạch Thế Tôn! Các Bồ-tát Ma-ha-tát chỉ có giả danh, đều vô tự tánh. Như nói ngã thấy rất ráo chẳng sanh, chỉ có giả danh, đều vô tự tánh; các pháp cũng vậy, rất ráo chẳng sanh, chỉ có giả danh, đều vô tự tánh.

Bạch Thế Tôn! Những gì sắc cho đến thức rất ráo chẳng sanh. Nếu rất ráo chẳng sanh thời chẳng gọi sắc cho đến thức? Như vậy cho đến những gì Thanh văn, Độc giác, Đại thừa rất ráo chẳng sanh. Nếu rất ráo chẳng sanh thời chẳng gọi Thanh văn, Độc giác, Đại thừa?

Bạch Thế Tôn! Tôi đâu năng đem Bát-nhã Ba-la-mật-đa rất ráo chẳng sanh dạy răn dạy trao Bồ-tát Ma-ha-tát rất ráo chẳng sanh? Bạch Thế Tôn! Lìa rất ráo chẳng sanh cũng không có Bồ-tát Ma-ha-tát năng hành Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Bạch Thế Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nghe thuyết như thế tâm chẳng chìm đắm cũng chẳng ưu hối, tâm kia chẳng kinh chẳng e chẳng sợ, phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát này năng hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa!

Bấy giờ, cụ thọ Xá-lợi-tử hỏi cụ thọ Thiện Hiện rằng: Duyên có nào nói các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước bất khả đắc, thời sau bất khả đắc, thời giữa bất khả đắc? Duyên có nào nói sắc uẩn cho đến thức uẩn vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên? Như vậy cho đến Thanh văn, Độc giác, Đại thừa vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên?

Duyên có nào nói tức sắc uẩn cho đến thức uẩn Bồ-tát Ma-ha-tát vô sở hữu bất khả đắc. Là sắc uẩn cho đến thức uẩn Bồ-tát Ma-ha-tát vô sở hữu bất khả đắc? Như vậy cho đến tức Thanh văn, Độc giác, Đại thừa Bồ-tát Ma-ha-tát vô sở hữu bất khả đắc. Là Thanh văn, Độc giác, Đại thừa Bồ-tát Ma-ha-tát vô sở hữu bất khả đắc?

Duyên có nào nói tôi đôi đây thấy tất cả pháp đem tất cả chúng, tất cả xứ, tất cả thời tìm Bồ-tát Ma-ha-tát không thấy đâu hết, trọn chẳng thể được, làm sao khiến tôi đem Bát-nhã Ba-la-mật-đa dạy răn dạy trao các Bồ-tát Ma-ha-tát?

Duyên có nào nói các Bồ-tát Ma-ha-tát chỉ có giả danh đều vô tự tánh? Duyên có nào nói như nói ngã thấy rất ráo chẳng sanh, chỉ có giả danh đều vô tự tánh? Duyên có nào nói các pháp cũng vậy rất ráo chẳng sanh, chỉ có giả danh đều vô tự tánh? Duyên có nào nói những gì sắc cho đến thức rất ráo

chẳng sanh. Như vậy cho đến những gì Thanh văn, Độc giác, Đại thừa rốt ráo chẳng sanh?

Duyên có nào nói nếu rốt ráo chẳng sanh thời chẳng gọi sắc cho đến thức. Như vậy cho đến nếu rốt ráo chẳng sanh thời chẳng gọi Thanh văn, Độc giác, Đại thừa? Duyên có nào nói tôi đâu năng đem Bát-nhã Ba-la-mật-đa rốt ráo chẳng sanh dạy răn dạy trao Bồ-tát Ma-ha-tát rốt ráo chẳng sanh?

Duyên có nào nói lia rốt ráo chẳng sanh cũng không có Bồ-tát Ma-ha-tát năng hành Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề? Duyên có nào nói nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nghe thuyết như thế, tâm chẳng chìm đắm cũng chẳng ưu hối, tâm kia chẳng kinh chẳng e chẳng sợ, phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát này năng hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa? Cụ thọ nay nên vì tôi diễn nói cho.

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện đáp Xá-lợi-tử rằng: Tôn giả đã hỏi duyên có nào nói các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước bất khả đắc, thời sau bất khả đắc, thời giữa bất khả đắc ấy. Xá-lợi-tử! Hữu tình vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Hữu tình không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Hữu tình xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Hữu tình vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Sắc uẩn cho đến thức uẩn vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Sắc uẩn cho đến thức uẩn không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Sắc uẩn cho đến thức uẩn xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Sắc uẩn cho đến thức uẩn vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Nhãn xứ cho đến ý xứ vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Nhãn xứ cho đến ý xứ không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Nhãn xứ cho đến ý xứ xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Nhãn xứ cho đến ý xứ vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Sắc xứ cho đến pháp xứ vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Sắc xứ cho đến pháp xứ không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Sắc xứ cho đến pháp xứ xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Sắc xứ cho đến pháp xứ vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Nhãn giới cho đến ý giới vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất

khả đắc. Nhãn giới cho đến ý giới không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Nhãn giới cho đến ý giới xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Nhãn giới cho đến ý giới vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Sắc giới cho đến pháp giới vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Sắc giới cho đến pháp giới không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Sắc giới cho đến pháp giới xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Sắc giới cho đến pháp giới vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Nhãn thức giới cho đến ý thức giới vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Nhãn thức giới cho đến ý thức giới không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Nhãn thức giới cho đến ý thức giới xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Nhãn thức giới cho đến ý thức giới vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Nhãn xúc cho đến ý xúc vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Nhãn xúc cho đến ý xúc không, nên các Bồ-

tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Nhãn xúc cho đến ý xúc xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Nhãn xúc cho đến ý xúc vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Địa giới cho đến thức giới vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Địa giới cho đến thức giới không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Địa giới cho đến thức giới xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Địa giới cho đến thức giới vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Nhân duyên cho đến tăng thượng duyên vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Nhân duyên cho đến tăng thượng duyên không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Nhân duyên cho đến tăng thượng duyên xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Nhân duyên cho đến tăng thượng duyên vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Vô minh cho đến lão tử vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Vô minh cho đến lão tử không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Vô minh cho đến lão tử xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Vô minh cho đến lão tử vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã

Ba-la-mật-đa vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Bốn tinh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Bốn tinh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Bốn tinh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Bốn tinh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Tám giải thoát, chín định thứ lớp vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Tám giải thoát, chín định thứ lớp không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Tám giải thoát, chín định thứ lớp xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất

khả đắc. Tám giải thoát, chín định thứ lớp vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Năm nhãn, sáu thần thông vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Năm nhãn, sáu thần thông không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Năm nhãn, sáu thần thông xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Năm nhãn, sáu thần thông vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Như Lai mười lực cho đến mười tám pháp Phật bất cộng vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Như Lai mười lực cho đến mười tám pháp Phật bất cộng không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa

bất khả đắc. Như Lai mười lục cho đến mười tám pháp Phật bất cộng xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Như Lai mười lục cho đến mười tám pháp Phật bất cộng vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Tất cả đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Tất cả đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Tất cả đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Tất cả đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Tịnh quán địa cho đến Như Lai địa vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Tịnh quán địa cho đến Như Lai địa không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Tịnh quán địa cho đến Như Lai địa xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Tịnh quán địa cho đến Như Lai địa vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Cực hỷ địa cho đến Pháp vân địa vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Cực hỷ địa cho đến Pháp vân địa không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Cực hỷ địa cho đến Pháp vân địa xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Cực hỷ địa cho đến Pháp vân địa vô tự

tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Khổ tập diệt đạo thánh đế vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Khổ tập diệt đạo thánh đế không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Khổ tập diệt đạo thánh đế xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Khổ tập diệt đạo thánh đế vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Nội không cho đến vô tánh tự tánh không vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Nội không cho đến vô tánh tự tánh không không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Nội không cho đến vô tánh tự tánh không xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Nội không cho đến vô tánh tự tánh không vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Chơn như cho đến bất tư nghì giới vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Chơn như cho đến bất tư nghì giới không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Chơn như cho đến bất tư nghì giới xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Chơn như cho đến bất tư nghì giới vô tự

tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Đoạn giới cho đến vô vi giới vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Đoạn giới cho đến vô vi giới không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Đoạn giới cho đến vô vi giới xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Đoạn giới cho đến vô vi giới vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Thanh văn, Độc giác, Đại thừa vô sở hữu, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Thanh văn, Độc giác, Đại thừa không, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Thanh văn, Độc giác, Đại thừa xa lìa, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc. Thanh văn, Độc giác, Đại thừa vô tự tánh, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa bất khả đắc.

Vì có sao? Xá-lợi-tử! Vì hữu tình cho đến Đại thừa vô sở hữu vậy. Trong xa lìa, không tự tánh, các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa đều bất khả đắc vậy. Xá-lợi-tử! Chẳng phải vô sở hữu, hữu tình cho đến Đại thừa có khác. Chẳng phải không, hữu tình cho đến Đại thừa có khác. Chẳng phải xa lìa, hữu tình cho đến Đại thừa có khác. Chẳng phải vô

tự tánh, hữu tình cho đến Đại thừa có khác. Chẳng phải thời trước Bồ-tát Ma ha-tát có khác. Chẳng phải thời sau Bồ-tát Ma-ha-tát có khác. Chẳng phải thời giữa Bồ-tát Ma-ha-tát có khác.

Xá-lợi-tử! Hoặc vô sở hữu hữu tình cho đến Đại thừa, hoặc không hữu tình cho đến Đại thừa, hoặc xa lìa hữu tình cho đến Đại thừa, hoặc vô tự tánh hữu tình cho đến Đại thừa, hoặc thời trước Bồ-tát Ma-ha-tát, hoặc thời sau Bồ-tát Ma-ha-tát, hoặc thời giữa Bồ-tát Ma-ha-tát, tất cả như thế đều không hai không hai phần.

Xá-lợi-tử! Do nhân duyên đây tôi tác thuyết này: Các Bồ-tát Ma-ha-tát thời trước sau giữa đều bất khả đắc.

Lại nữa, Xá-lợi-tử! Tôn giả đã hỏi duyên có nào nói sắc uẩn cho đến thức uẩn vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên. Như vậy cho đến Thanh văn, Độc giác, Đại thừa vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên ấy.

Xá-lợi-tử! Sắc uẩn cho đến Đại thừa đều như hư không. Sở dĩ vì sao? Như thái hư không, ngăn trước sau giữa đều bất khả đắc, bởi kia giữa biên đều bất khả đắc nói là hư không. Sắc uẩn cho đến Đại thừa cũng lại như thế, ngăn trước sau giữa đều bất khả đắc. Vì có sao? Vì sắc uẩn cho đến Đại thừa

đều tánh không vậy. Trong không, ngăn trước ngăn sau ngăn giữa đều bất khả đắc, cũng bởi giữa biên đều bất khả đắc nên nói là không.

Xá-lợi-tử! Do nhân duyên đây tôi tác thuyết này: Sắc uẩn cho đến thức uẩn vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên. Như vậy cho đến Thanh văn, Độc giác, Đại thừa vô biên, nên phải biết Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô biên.

Lại nữa, **Xá-lợi-tử!** Tôn giả đã hỏi duyên có nào nói tức sắc uẩn cho đến thức uẩn Bồ-tát Ma-ha-tát vô sở hữu bất khả đắc. Là sắc uẩn cho đến thức uẩn Bồ-tát Ma-ha-tát vô sở hữu bất khả đắc. Như vậy cho đến tức Thanh văn, Độc giác, Đại thừa Bồ-tát Ma-ha-tát vô sở hữu bất khả đắc, là Thanh văn, Độc giác, Đại thừa Bồ-tát Ma-ha-tát vô sở hữu bất khả đắc ấy.

Xá-lợi-tử! Sắc uẩn cho đến Đại thừa, tánh sắc uẩn cho đến Đại thừa không. Vì có sao? Vì trong tánh không sắc uẩn cho đến Đại thừa, sắc uẩn cho đến Đại thừa vô sở hữu bất khả đắc, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô sở hữu bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Phi sắc uẩn cho đến phi Đại thừa, phi sắc uẩn cho đến phi Đại thừa tánh không. Vì có sao? Trong phi sắc uẩn cho đến phi Đại thừa tánh không, phi sắc uẩn cho đến phi Đại thừa vô sở hữu bất khả

đắc, nên các Bồ-tát Ma-ha-tát cũng vô sở hữu bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Do nhân duyên đây tôi tác thuyết này: Tức sắc uẩn cho đến thức uẩn Bồ-tát Ma-ha-tát vô sở hữu bất khả đắc. Là sắc uẩn cho đến thức uẩn Bồ-tát Ma-ha-tát vô sở hữu bất khả đắc. Như vậy cho đến tức Thanh văn, Độc giác, Đại thừa Bồ-tát Ma-ha-tát vô sở hữu bất khả đắc. Là Thanh văn, Độc giác, Đại thừa Bồ-tát Ma-ha-tát vô sở hữu bất khả đắc.

Lại nữa, Xá-lợi-tử! Tôn giả đã hỏi duyên có nào nói tôi đối đây thấy tất cả pháp, đem tất cả chúng, tất cả xứ, tất cả thời tìm Bồ-tát Ma-ha-tát không thấy đâu hết, trọn chẳng thể được, làm sao khiến tôi đem Bát-nhã Ba-la-mật-đa dạy răn dạy trao các Bồ-tát Ma-ha-tát ấy.

Xá-lợi-tử! Sắc đối sắc bất khả đắc, sắc đối thọ tướng hành thức cũng bất khả đắc. Thọ đối thọ bất khả đắc, thọ đối sắc tướng hành thức cũng bất khả đắc. Tướng đối tướng bất khả đắc, tướng đối sắc thọ hành thức cũng bất khả đắc. Hành đối hành bất khả đắc, hành đối sắc thọ tướng thức cũng bất khả đắc. Thức đối thức bất khả đắc, thức đối sắc thọ tướng hành cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Nhãn xứ đối nhãn xứ bất khả đắc, nhãn xứ đối nhĩ tử thiết thân ý xứ cũng bất khả đắc. Nhĩ xứ đối nhĩ xứ bất khả đắc, nhĩ xứ đối nhãn tử thiết thân ý xứ cũng bất khả đắc. Tử xứ đối tử xứ bất khả đắc, tử xứ đối nhãn nhĩ thiết thân ý xứ cũng bất khả đắc. Thiết xứ đối thiết xứ bất khả đắc, thiết xứ đối nhãn nhĩ tử thân ý xứ cũng bất khả đắc. Thân xứ đối thân xứ bất khả đắc, thân xứ đối nhãn nhĩ tử thiết ý xứ cũng bất khả đắc. Ý xứ đối ý xứ bất khả đắc, ý xứ đối nhãn nhĩ tử thiết thân xứ cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Sắc xứ đối sắc xứ bất khả đắc, sắc xứ đối thanh hương vị xúc pháp xứ cũng bất khả đắc. Thanh xứ đối thanh xứ bất khả đắc, thanh xứ đối sắc hương vị xúc pháp xứ cũng bất khả đắc. Hương xứ đối hương xứ bất khả đắc, hương xứ đối sắc thanh vị xúc pháp xứ cũng bất khả đắc. Vị xứ đối vị xứ bất khả đắc, vị xứ đối sắc thanh hương xúc pháp xứ cũng bất khả đắc. Xúc xứ đối xúc xứ bất khả đắc, xúc xứ đối sắc thanh hương vị pháp xứ cũng bất khả đắc. Pháp xứ đối pháp xứ bất khả đắc, pháp xứ đối sắc thanh hương vị xúc xứ cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Nhãn giới đối nhãn giới bất khả đắc, nhãn giới đối nhĩ tử thiết thân ý giới cũng bất khả đắc. Nhĩ giới đối nhĩ giới bất khả đắc, nhĩ giới đối nhãn tử thiết thân ý giới cũng bất khả đắc. Tử giới

đôi tử giới bất khả đắc, tử giới đôi nhân nhĩ thiết thân ý giới cũng bất khả đắc. Thiết giới đôi thiết giới bất khả đắc, thiết giới đôi nhân nhĩ tử thân ý giới cũng bất khả đắc. Thân giới đôi thân giới bất khả đắc, thân giới đôi nhân nhĩ tử thiết ý giới cũng bất khả đắc. Ý giới đôi ý giới bất khả đắc, ý giới đôi nhân nhĩ tử thiết thân giới cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Sắc giới đôi sắc giới bất khả đắc, sắc giới đôi thanh hương vị xúc pháp giới cũng bất khả đắc. Thanh giới đôi thanh giới bất khả đắc, thanh giới đôi sắc hương vị xúc pháp giới cũng bất khả đắc. Hương giới đôi hương giới bất khả đắc, hương giới đôi sắc thanh vị xúc pháp giới cũng bất khả đắc. Vị giới đôi vị giới bất khả đắc, vị giới đôi sắc thanh hương xúc pháp giới cũng bất khả đắc. Xúc giới đôi xúc giới bất khả đắc, xúc giới đôi sắc thanh hương vị pháp giới cũng bất khả đắc. Pháp giới đôi pháp giới bất khả đắc, pháp giới đôi sắc thanh hương vị xúc giới cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Nhân thức giới đôi nhân thức giới bất khả đắc, nhân thức giới đôi nhĩ tử thiết thân ý thức giới cũng bất khả đắc. Nhĩ thức giới đôi nhĩ thức giới bất khả đắc, nhĩ thức giới đôi nhân tử thiết thân ý thức giới cũng bất khả đắc. Tử thức giới đôi tử thức giới bất khả đắc, tử thức giới đôi nhân nhĩ thiết thân ý thức giới cũng bất khả đắc. Thiết thức

giới đối thiết thức giới bất khả đắc, thiết thức giới đối nhân nhĩ tử thân ý thức giới cũng bất khả đắc. Thân thức giới đối thân thức giới bất khả đắc, thân thức giới đối nhân nhĩ tử thiết ý thức giới cũng bất khả đắc. Ý thức giới đối ý thức giới bất khả đắc, ý thức giới đối nhân nhĩ tử thiết thân thức giới cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Nhân xúc đối nhân xúc bất khả đắc, nhân xúc đối nhĩ tử thiết thân ý xúc cũng bất khả đắc. Nhĩ xúc đối nhĩ xúc bất khả đắc, nhĩ xúc đối nhân tử thiết thân ý xúc cũng bất khả đắc. Tử xúc đối tử xúc bất khả đắc, tử xúc đối nhân nhĩ thiết thân ý xúc cũng bất khả đắc. Thiết xúc đối thiết xúc bất khả đắc, thiết xúc đối nhân nhĩ tử thân ý xúc cũng bất khả đắc. Thân xúc đối thân xúc bất khả đắc, thân xúc đối nhân nhĩ tử thiết ý xúc cũng bất khả đắc. Ý xúc đối ý xúc bất khả đắc, ý xúc đối nhân nhĩ tử thiết thân xúc cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Nhân xúc làm duyên sanh ra các thọ đối nhân xúc làm duyên sanh ra các thọ bất khả đắc, nhân xúc làm duyên sanh ra các thọ đối nhĩ tử thiết thân ý xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng bất khả đắc. Nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ đối nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ bất khả đắc, nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ đối nhân tử thiết thân ý xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng bất khả đắc. Tử xúc

làm duyên sanh ra các thọ đối tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ bất khả đắc, tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ đối nhãn nhĩ thiệt thân ý xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng bất khả đắc. Thiệt xúc làm duyên sanh ra các thọ đối thiệt xúc làm duyên sanh ra các thọ bất khả đắc, thiệt xúc làm duyên sanh ra các thọ đối nhãn nhĩ tỷ thân ý xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng bất khả đắc. Thân xúc làm duyên sanh ra các thọ đối thân xúc làm duyên sanh ra các thọ bất khả đắc, thân xúc làm duyên sanh ra các thọ đối nhãn nhĩ tỷ thiệt ý xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng bất khả đắc. Ý xúc làm duyên sanh ra các thọ đối ý xúc làm duyên sanh ra các thọ bất khả đắc, ý xúc làm duyên sanh ra các thọ đối nhãn nhĩ tỷ thiệt thân xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Địa giới đối địa giới bất khả đắc, địa giới đối thủy hỏa phong không thức giới cũng bất khả đắc. Thủy giới đối thủy giới bất khả đắc, thủy giới đối địa hỏa phong không thức giới cũng bất khả đắc. Hỏa giới đối hỏa giới bất khả đắc, hỏa giới đối địa thủy phong không thức giới cũng bất khả đắc. Phong giới đối phong giới bất khả đắc, phong giới đối địa thủy hỏa không thức giới cũng bất khả đắc. Không giới đối không giới bất khả đắc, không giới đối địa thủy hỏa phong thức giới cũng bất khả đắc.

Thức giới đối thức giới bất khả đắc, thức giới đối địa thủy hỏa phong không giới cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Nhân duyên đối nhân duyên bất khả đắc, nhân duyên đối đẳng vô gián duyên, sở duyên duyên, tăng thượng duyên cũng bất khả đắc. Đẳng vô gián duyên đối đẳng vô gián duyên bất khả đắc, đẳng vô gián duyên đối nhân duyên, sở duyên duyên, tăng thượng duyên cũng bất khả đắc. Sở duyên duyên đối sở duyên duyên bất khả đắc, sở duyên duyên đối nhân duyên, đẳng vô gián duyên, tăng thượng duyên cũng bất khả đắc. Tăng thượng duyên đối tăng thượng duyên bất khả đắc, tăng thượng duyên đối nhân duyên, đẳng vô gián duyên, sở duyên duyên cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Vô minh đối vô minh bất khả đắc, vô minh đối hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh lão tử cũng bất khả đắc. Hành đối hành bất khả đắc, hành đối vô minh, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh lão tử cũng bất khả đắc. Thức đối thức bất khả đắc, thức đối vô minh, hành, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử cũng bất khả đắc. Danh sắc đối danh sắc bất khả đắc, danh sắc đối vô minh, hành, thức, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh lão tử cũng bất khả đắc. Lục xứ đối lục xứ bất khả đắc, lục xứ đối vô minh, hành, thức, danh sắc, xúc, thọ, ái, thủ, hữu,

sanh lão tử cũng bất khả đắc. Xúc đối xúc bất khả đắc, xúc đối vô minh, hành, thức, danh sắc, lục xứ, thọ, ái, thủ, hữu, sanh lão tử cũng bất khả đắc. Thọ đối thọ bất khả đắc, thọ đối vô minh, hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, ái, thủ, hữu, sanh lão tử cũng bất khả đắc. Ái đối ái bất khả đắc, ái đối vô minh, hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, thủ, hữu, sanh lão tử cũng bất khả đắc. Thủ đối thủ bất khả đắc, thủ đối vô minh, hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, hữu, sanh lão tử cũng bất khả đắc. Hữu đối hữu bất khả đắc, hữu đối vô minh, hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, sanh lão tử cũng bất khả đắc. Sanh đối sanh bất khả đắc, sanh đối vô minh, hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, lão tử cũng bất khả đắc. Lão tử đối lão tử bất khả đắc, lão tử đối vô minh, hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Bồ thí Ba-la-mật-đa đối Bồ thí Ba-la-mật-đa bất khả đắc, Bồ thí Ba-la-mật-đa đối Tịnh giới thủy Ba-la-mật-đa cũng bất khả đắc. Như vậy cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa bất khả đắc, Bát-nhã Ba-la-mật-đa đối Bồ thí thủy Ba-la-mật-đa cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Bốn tinh lự đối bốn tinh lự bất khả đắc, bốn tinh lự đối bốn vô lượng, bốn vô sắc định cũng bất khả đắc. Bốn vô lượng đối bốn vô lượng

bất khả đắc, bốn vô lượng đối bốn tinh lục, bốn vô sắc định cũng bất khả đắc. Bốn vô sắc định đối bốn vô sắc định bất khả đắc; bốn vô sắc định đối bốn tinh lục, bốn vô lượng cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Bốn niệm trụ đối bốn niệm trụ bất khả đắc, bốn niệm trụ đối bốn chánh đoạn thấy cũng bất khả đắc. Như vậy cho đến tám thánh đạo chi đối tám thánh đạo chi bất khả đắc, tám thánh đạo chi đối bốn niệm trụ thấy cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Tám giải thoát đối tám giải thoát bất khả đắc, tám giải thoát đối tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ cũng bất khả đắc. Tám thắng xứ đối tám thắng xứ bất khả đắc, tám thắng xứ đối tám giải thoát, chín thứ đệ định, mười biến xứ cũng bất khả đắc. Chín thứ đệ định đối chín thứ đệ định bất khả đắc, chín thứ đệ định đối tám giải thoát, tám thắng xứ, mười biến xứ cũng bất khả đắc. Mười biến xứ đối mười biến xứ bất khả đắc, mười biến xứ đối tám giải thoát, tám thắng xứ, chín thứ đệ định cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Không giải thoát môn đối không giải thoát môn bất khả đắc, không giải thoát môn đối vô tướng, vô nguyện giải thoát môn cũng bất khả đắc. Vô tướng giải thoát môn đối vô tướng giải thoát môn bất khả đắc, vô tướng giải thoát môn đối không, vô nguyện, giải thoát môn cũng bất khả đắc.

Vô nguyện giải thoát môn đối vô nguyện giải thoát môn bất khả đắc, vô nguyện giải thoát môn đối không, vô tướng giải thoát môn cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Năm nhãn đối năm nhãn bất khả đắc, năm nhãn đối sáu thần thông cũng bất khả đắc. Sáu thần thông đối sáu thần thông bất khả đắc, sáu thần thông đối năm nhãn cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Như Lai mười lực đối Như Lai mười lực bất khả đắc, Như Lai mười lực đối bốn vô sở úy thủy cũng bất khả đắc. Như vậy cho đến mười tám pháp Phật bất cộng đối mười tám pháp Phật bất cộng bất khả đắc, mười tám pháp Phật bất cộng đối Như Lai mười lực thủy cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Pháp vô vong thất đối pháp vô vong thất bất khả đắc, pháp vô vong thất đối tánh hằng trụ xả cũng bất khả đắc. Tánh hằng trụ xả đối tánh hằng trụ xả bất khả đắc, tánh hằng trụ xả đối pháp vô vong thất cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Nhất thiết trí đối nhất thiết trí bất khả đắc, nhất thiết trí đối đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng bất khả đắc. Đạo tướng trí đối đạo tướng trí bất khả đắc, đạo tướng trí đối nhất thiết trí, nhất thiết tướng trí cũng bất khả đắc. Nhất thiết tướng trí đối nhất thiết tướng trí bất khả đắc, nhất

thiết tướng trí đối nhất thiết trí, đạo tướng trí cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Nội không đối nội không bất khả đắc, nội không đối ngoại không thấy cũng bất khả đắc. Như vậy cho đến vô tánh tự tánh không đối vô tánh tự tánh không bất khả đắc, vô tánh tự tánh không đối nội không thấy cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Chơn như đối chơn như bất khả đắc, chơn như đối pháp giới thấy cũng bất khả đắc. Như vậy cho đến bất tư nghì giới đối bất tư nghì giới bất khả đắc, bất tư nghì giới đối chơn như thấy cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Đoạn giới đối đoạn giới bất khả đắc, đoạn giới đối ly giới thấy cũng bất khả đắc. Như vậy cho đến vô vi giới đối vô vi giới bất khả đắc, vô vi giới đối đoạn giới thấy cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Khổ thánh đế đối khổ thánh đế bất khả đắc, khổ thánh đế đối tập diệt đạo thánh đế cũng bất khả đắc. Tập thánh đế đối tập thánh đế bất khả đắc, tập thánh đế đối khổ diệt đạo thánh đế cũng bất khả đắc. Diệt thánh đế đối diệt thánh đế bất khả đắc, diệt thánh đế đối khổ tập đạo thánh đế cũng bất khả đắc. thánh đế đối đạo thánh đế bất khả đắc, đạo thánh đế đối khổ tập diệt thánh đế cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Đà-la-ni môn đối đà-la-ni môn bất khả đắc, đà-la-ni môn đối tam-ma-địa môn cũng bất khả đắc. Tam-ma-địa môn đối tam-ma-địa môn bất khả đắc, tam-ma-địa môn đối đà-la-ni môn cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Di sanh địa đối Di sanh địa bất khả đắc, Di sanh địa đối Chủng tánh địa thủy cũng bất khả đắc. Như vậy cho đến Như Lai địa đối Như Lai địa bất khả đắc, Như Lai địa đối Di sanh địa thủy cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Cực hỷ địa đối Cực hỷ địa bất khả đắc, Cực hỷ địa đối Ly cấu địa thủy cũng bất khả đắc. Như vậy cho đến Pháp vân địa đối Pháp vân địa bất khả đắc, Pháp vân địa đối Cực hỷ địa thủy cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Dự lưu đối Dự lưu bất khả đắc, Dự lưu đối Nhất lai thủy cũng bất khả đắc. Như vậy cho đến Chánh đẳng giác đối Chánh đẳng giác bất khả đắc, Chánh đẳng giác đối Dự lưu thủy cũng bất khả đắc.

Xá-lợi-tử! Bồ-tát Ma-ha-tát đối Bồ-tát Ma-ha-tát bất khả đắc, Bồ-tát Ma-ha-tát đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa dạy răn dạy trao cũng bất khả đắc. Bát-nhã Ba-la-mật-đa đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa bất khả đắc, Bát-nhã Ba-la-mật-đa đối Bồ-tát Ma-ha-

tát dạy răn dạy trao cũng bất khả đắc. Dạy răn dạy trao đối dạy răn dạy trao bất khả đắc, dạy răn dạy trao đối Bồ-tát Ma-ha-tát, Bát-nhã Ba-la-mật-đa cũng bất khả đắc.

Vì có sao? Xá-lợi-tử! Những như thế thấy, hoặc pháp hoặc ngã tự tánh không vậy. Xá-lợi-tử! Do nhân duyên đây tôi tác thuyết này: Tôi đối đây thấy tất cả pháp, đem tất cả chủng, tất cả xứ, tất cả thời tìm Bồ-tát Ma-ha-tát không thấy đâu hết, trọn chẳng thể được. Làm sao khiến tôi đem Bát-nhã Ba-la-mật-đa dạy răn dạy trao các Bồ-tát Ma-ha-tát?

--- o0o ---